

Jože Smole med šišenskimi šolniki

Na pobudo aktiva ravnateljev osnovnih šol je občinska konferenca SZDL Ljubljana Šiška konec avgusta meseca pripravila pogovor z Jožetom SMOLETOM, predsednikom Republiške konference SZDL.

Jože Smole je spregovoril o številnih aktualnih vprašanjih, med drugim se je dotaknil gospodarskih gibanj, ki jih opredeljujejo predvsem velika rast cen, naraščajoča inflacija in padeč standarda ter s tem povezani socialni problemi. Menil je, da bi kljub vsem težavam morali vztrajati pri uveljavljanju trga. Dejal je tudi, da je v politiki zveznega izvršnega sveta prišlo do sprememb, da pa je odnos do tega organa, še vedno tak kot pred časom, ko so postavljali vprašanje o njegovi zaupnici, čeprav njegova nova ekonomska politika zasluži podporo. Program, ki ga je pripravila tako imenovana Mikuličeva komisija in ki zajema tako spremembe na ekonomskem kot na političnem področju ter spremembo delovanja in vloge ZKJ, je dober, in slovenski člani, ki so sodelovali v komisiji, so ga pozitivno ocenili. Jože Smole se je dotaknil tudi ustavnih sprememb in pojasnil, kakšne spremembe bodo prinesli tako na družbenoekonomskem področju (odpiranje trga, večja samostojnost gospodarskih subjektov, odpravljanje zemljiškega maksimuma, naložbe občanov in tujega kapitala), kot tudi na političnem, kjer naj bi prišlo do povečanja demokracije. Slovenci so ob usklajevanju sprememb ustave dosegli nekaj pomembnih uspehov, čeprav je še vedno precej vprašanj, kjer še niso dosegli soglasja.

Kosovo, ki je še vedno pomemben problem v Jugoslaviji, je bilo naslednje področje, o katerem je spregovoril Jože Smole. Menil je, da je vprašanje Kosova

ključno povezano s stabilizacijo Jugoslavije in, da prihaja večkrat do napetih situacij. Tako so denimo vse pogostejši napadi na številne politike. Zdi se, da v državi kjer je nekoč obstajalo spoštovanje do avtoritet, danes ne upoštevajo nobene več, kar tudi ni v skladu s priporočili CK ZKJ. Spregovoril je še o ustavnem položaju Srbije in menil, da je potrebno zagotoviti avtonomijo obeh pokrajin, ter o nekaterih posledicah sojenja na vojaškem sodišču v Ljubljani, ki je potekala v srbohrvaščini. Takšen postopek je povzročil precej težav med drugim tudi slovenskim manjšinam v Avstriji in Italiji, kjer nacionalistične sile to dejstvo izkoriščajo v svoj prid.

Jože Smole je predstavil tudi nekaj aktualnih političnih dogajanj v Sloveniji. Tako je med drugim dejal, da bi morali pripraviti socialni program, da bi morali odpraviti znani 133. člen in osvetliti perspektive človekovih pravic na konferenci, ki bi bila posvečena temu vprašanju. Menil je tudi, da bi se morali lotiti zakonodaje s področja vojaških sodišč, ki naj ne bi imela pravice obsojati civilistov. Pri tem je omenil, da se mu zdijo pisanja nekaterih časopisov, denimo Narodne armije, preostro reagiranje na opozorila, da so v armadi kršene človekove pravice denimo v primeru Bogataj. Menil je, da pač do takšnih kršitev prihaja povsod in da ni nič čudnega, če se kaj takega pripeti tudi v armadi, pač pa je treba pogledati, za kaj gre. Teh vprašanj naj bi se lotila tudi prej omenjena konferenca.

V nadaljevanju je Jože Smole odgovoril na številna vprašanja, ki so jih postavljali udeleženci pogovora, sukala pa so se predvsem okoli težje gospodarske situacije in položaja šolstva v njej, do zdravstva in socialne politike.

Rdeča neža Šiški za propadanje Doma na Srednjem vrhu

Takoj uvodoma moram reči, da so bodice dodobra zbudle IS Skupščine občine Ljubljana Šiška, saj so njeni člani že v prvih septembrskih dneh dobili na mizo gradivo sekretariata za občo upravo s predlogoma za razrešitev problematike počitniškega doma na Srednjem vrhu. In sicer, da se Dom odproda ali odda v najem. Vem, rekli boste nič novega saj smo o tovrstnih predlogih že velikokrat razpravljali, a ustreznih rešitev nismo našli. Res je. Prav zaradi tega so nam bodoče nežo tudi pripeli. Res pa je tudi, da so ga po letih 1980-1983, ko je dom posloval z izgubo, ki je bila iz dneva v dan vse večja, dali v najem zasebniku, ki pa je že 1. 10. 1986 od pogodbe odstopil. Tako je dom ponovno prešel v upravljanje občine Lj. Šiška, ki za sanacijo objekta s 65 ležišči ni imela denarja in je dom zaprla. Zgradba od takrat gnije od vrha do tal. Inštalacije so tako dotrajane, da se imajo le sreči zahvaliti, da pozimi, ko so bili tam otroci, ni prišlo do kakšne nesreče, predvsem požara. Za potrebno obnovo doma šišenskih otrok nikoli ni bilo denarja, denar za tekoče vzdrževanje in nakup opreme pa je prihajal iz sredstev za delo upravnih organov občine.

Takoj, ko so dom zaprli, so zaščitili streho, da bi preprečili še večjo škodo, v prvi polovici lanskega leta pa je po naročilu sekretariata za občo upravo Slovenijalesov Inženiring izdelal elaborat o stanju objekta ter glede sanacije predlagal tri rešitve. Prva je obsegala obnovo doma, druga obnovo z nekaterimi izboljšavami. Tretja varianta je predvidevala rušitev objekta do betonske plošče nad pritličjem, z nadaljnjim delom pa naj bi objekt uredili tako, da bi zmogljivosti lahko ponujali tudi zahtevnejšim gostom.

Inženiring je novembra lani izdelal program obnove z idejnimi rešitvami.

Račun 3,8 milijarde dinarjev je bil plačan iz sredstev upravnih organov in strokovnih služb občine, niso pa mogli podpisati pogodbe za investicijsko tehnično dokumentacijo (28,9 milijona), ker niso imeli toliko denarja. Glede tega, kaj storiti z domom, ki še naprej propada, negodovanje domačinov in začudenje obiskovalcev pa naraščata, je bilo precej predlogov.

Tako naj bi ga prodali ali pa brezplačno oddali kakšni gostinski ali drugi organizaciji, ki bi po obnovi morala nameniti del zmogljivosti za otroke. Med zamislimi so bile tudi, da bi dom brezplačno oddali jeseniški občini ali obnovili z združevanjem denarja oz. samoprispevkom, pa tudi, da bi ga oddali združenju obrtnikov ali prosvetnim delavcem občine Lj. Šiška.

Po različnih podatkih je videti, da si v občinskih organih glede nadaljnje usode doma na Srednjem vrhu niso bili povsem enotni. Zdaj, ko obnova stane kar tri milijarde dinarjev so si vsi edini. Objekt bodo dali v najem za dobo 25 let z možnostjo podaljšanja pogodbe, seveda pod pogojem, da mora biti tudi v prihodnje namenjen turistično gostinski dejavnosti, v času letnih in zimskih počitnic pa mora najemnik omogočiti zimovanje in letovanje šišenskih otrok po programu občinske zveze prijateljev mladine. V kolikor pa se do 30. novembra letos nihče ne bo oglasil na natečaj, ki bo objavljen v Delu, se bo dom odprodal.

V tako zelo zaostrenih pogojih gospodarjenja, ko denarja primanjkuje na vseh ravneh je to gotovo najbolj ustrežna odločitev. Upamo lahko le, da se bo našel ponudnik, ki bo v naravnih lepotah Srednjega vrha nad Gozd Martuljkom znal združiti prijeto s koristnim.

V. V.

Občinski svet ZSS poziva republiški svet naj nemudoma ukrepa

Namreč na osnovi poročila o poslovanju OZD januar-junij 1988 in poročila o sprejemanju in izvajanju sanacijskih programov OZD z izgubo ob zaključnem računu za leto 1987 in informacij o izgubah po periodičnih obračunih v letu 1988 ter na osnovi razgovorov, ki so bili vodeni v DO: TŽ Litostroj, Iskra Avtomatika, Integral DO LPP, DO Avtomatika, Unitas, Iskra Elektrozeve, IMP DO IKO, DONIT, LEK, Gorenje TIKI, Tuba, so člani predsedstva OS ZSS ugotovili, da se v DO čuti vse večje nezadovoljstvo delavcev, ker so nemočni in ne vidijo skorajšnje poti izhoda iz krize, saj se sprejeti majski ukrepi ZIS, sprejeti na skupščini SFRJ ne uresničujejo dosledno na vseh področjih, kot je bilo opredeljeno.

Delavci v OZD so sicer pripravljene nositi določeno breme, a ne vsega. Ugotavljajo, da se dohodek še naprej odtuje v sfero porabe in, da je razbremenitev gospodarstva le prazna fraza, da brez sredstev ne bo oživitve proizvodnje, novih programov prestrukturiranja in prodora na svetovni tržišče. Zato je potrebno nujno ukrepati v smeri razbremenitve gospodarstva.

Politika cen je izgubila svojo osnovno funkcijo, saj so tako zvezni kot tudi republiški organi (pristojni za cene) prav na tem področju prispevali svoj delež k inflaciji. Podražitev elektrike in naftnih derivatov je OZD močno prizadela. Zato so OZD na področju materialnih stroškov nemočne, kar se v končni fazi odraža v ceni oziroma konkurenčnosti tako doma kot v izvozu.

Poleg interventnega zakona na področju delitve OD člani OS ocenjujemo, da je bil ta zakon sprejet brez potrebnih analiz oz. ne upošteva specifično niti branž, kaj šele OZD. Zato tiste OZD, ki dobro poslujejo, ne morejo stimulativno nagradjevati svojih delavcev zaradi omejitve zakona obdobje na obdobje, istočasno pa so stopnje akumulativnosti nerealno postavljene. Zaradi tega se v veliki večini OZD postavlja vprašanje, da so OZD v izgubi oz. OZD, ki poslujejo z motnjami, na področju delitve OD skoraj enakovredne z njimi. Še večji razkorak v delitvi OD pa ugotavljajo delavci

prav v sferah negospodarstva, saj so OD veliko večji od gospodarstva.

Nenehna rast življenjskih stroškov iz meseca v mesec ogroža socialno varnost vse več delavcev v OZD. Pobuda RS ZSS, da je najnižji OD 320.000, je ostala le na papirju, ker je uradno le-ta še vedno 220.000 din. Predsedstvo OS ZS Ljubljana-Šiška postavlja vprašanje, ali je znesek 320.000 din danes (25. avgusta 1988) še tista višina, ki dejansko zagotavlja socialno varnost delavca. Predsedstvo podpira zahteve delavcev, da je ta znesek 400.000 din. Prav tako predsedstvo OS ZS stoji na stališču dosedanje politike Zveze sindikatov Slovenije, da si svojo socialno varnost delavci zagotavljajo z delom. Ni sprejemljivo, da morajo delavci, ki delajo normalni polni delovni čas, iskati socialno pomoč za svojo socialno varnost.

Iz razgovorov v OZD so delavci pripravljene nositi del bremena gospodarske stabilizacije, vendar ne pristajajo na realni padeč življenjskega standarda več kot 10%, to pa je še vedno veliko več kot je bilo opredeljeno v ukrepih ZIS, kateri je opredelil padeč realnih OD za 4% (danes pa v nekaterih OZD ugotavljajo, da je ta padeč že presegel 40%).

Predsedstvo OS ZS ugotavlja, da sprejeti dogovori v zvezi s socialno politiko oz. socialnimi programi, niso realizirani oz. da na tem področju ni še nič konkretno narejeno. Zato smo prepričani, da samo politika pomoči iz članarine sindikata ni socialni program in takšno politiko sindikat ne bi smel in jo ne more zagovarjati.

Na osnovi gradiva iz razprave je predsedstvo OS ZS Ljubljana-Šiška sprejelo sklepe in sicer, da se pošlje poziv na RS ZSS, da v svoji pristojnosti takoj pristopi k razreševanju nakopičene problematike in zahteva takojšnje ukrepanje, da realno oceni, kje je danes meja socialne varnosti delavca (ne statistični podatki) in na osnovi tega določi najnižji OD ter tega takoj tudi uzakoni. Od strokovnih institucij pa, da se realno izračuna akumulativna sposobnost gospodarstva po panogah. Gotovo je tudi, da se mora gospodarstvo razbremeniti, znižati prispevne stopnje iz dohodka vrniti presežke nazaj v OZD in postaviti banke v dejansko funkcijo financiranja gospodarstva.

Kdaj na služenje vojaškega roka?

Z veljavnim zakonom o vojaški obveznosti (Uradni list SFRJ št. 64/85), ki je začel veljati 10. septembra 1985, so na enoten način urejene vojaška obveznost državljanov Socialistične federativne republike Jugoslavije ter pravice, obveznosti in odgovornosti organizacij združenega dela in drugih osnovnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih skupnosti in njihovih organov ter vojaških obveznikov pri izpolnjevanju vojaške obveznosti.

Pri dosednji uporabi zakona se je zlasti pokazalo, da so rešitve glede pošiljanja nabornikov na služenje vojaškega roka preveč izrecne in ne omogočajo vedno, da se uresniči plansko-kontrolna funkcija, ki jo Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo uresničuje glede zagotavljanja popolnitve oboroženih sil v skladu s 1. točko prvega odstavka 120. člena zakona o splošni ljudski obrambi. S spremembami teh rešitev bi omogočili učinkovitejšo uresničevanje te funkcije in kakovostnejšo popolnitev oboroženih sil.

Zvezni izvršni svet je Skupščini SFRJ dal v razpravo Predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vojaški obveznosti, ki ga bo Zvezni odbor Skupščine SFRJ obravnaval na oktobrski redni seji. Nove spremembe in dopolnitve zakona o vojaški obveznosti bodo zlasti zanimale tiste, ki bodo kmalu odšli na služenje vojaškega roka, zanimalo pa bo tudi dijake usmerjenega izobraževanja in bodoče študente. O tem smo se pogovarjali s podsekretarjem Republiškega sekretariata za ljudsko obrambo Slovenije, Igorjem Ivančičem:

»Predlagatelj, Zvezni izvršni svet, oz. Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo je predlagal Zvezni skupščini da sprejme predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vojaški obveznosti z osnutkom zakona. Predlog novih rešitev v tem osnutku zakona se predvsem nanaša na pošiljanje služenja vojaškega roka, oprostitev služenja vojaškega roka, pošiljanje na doslužitev vojaškega roka, potovanje in bivanje vojaških obveznikov v tujini in kazenske določbe veljavnega zakona.

Oz. Predlog za spremembo zakona oz. osnutek zakona ne predvideva, da bi celotna naborna popu-

lacija šla na služenje vojaškega roka po končani fakulteti. Predlagatelj namreč ocenjuje, da sedanje rešitve glede pošiljanja na služenje vojaškega roka ne omogočajo vedno, da bi se uresničila plansko-nadzorna funkcija Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo glede zagotavljanja popolnitve oboroženih sil.

Sedanji način pošiljanja na služenje vojaškega roka namreč neugodno vpliva na popolnitev posameznih služb z ustreznimi naborniki, ki morajo imeti že pred napotitvijo na služenje ustrezno strokovno predznanje. Kot je razvidno iz obrazložitve v osnutku zakona, gre predvsem za sanitetno, veterinarsko in tehnično službo ter voznike. Zaradi tega se v osnutku sprememb v 24. členu Zakona o vojaški obveznosti pooblašča Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo, da lahko izjemoma predpiše, da se naborniki vpisani na posamezne civilne fakultete, poudarjam samo na posamezne, oz. na druge šole v katerih se pridobivajo znanja nujna za potrebe oboroženih sil, pošilja na služenje vojaškega roka po končanem šolanju, vendar najpozneje do konca koledarskega leta v katerem dopolnijo 27 let starosti. To pomeni, da ni sprejet predlog večine jugoslovanskih univerz, da bi študentje v celoti služili vojaški rok po končanem študiju.

V Republiškem sekretariatu za ljudsko obrambo zaenkrat še ocenjujejo predloge, pripombe pa bodo še posredovali tudi Skupščini Slovenije, da tako predlagana rešitev ni najustreznejša in prav tako menijo, da bi vojaške obveznike študente pošiljali na služenje vojaškega roka tako, da bi ustrezalo tako oboroženim silam kot študentom.

V Republiškem sekretariatu za ljudsko obrambo Slovenije pa tudi menijo, da bi v samem zakonu morale biti določene fakultete za katere velja izjema, namreč po sedanjih predlogih se bo ustvarila pravna negotovost pri nabornikih ker ne bodo vedeli, kdaj bodo služili vojaški rok: pred ali po končanem študiju. Za učence srednjega usmerjenega izobraževanja oz. za učence, ki zaključujejo srednjo šolo pa ne nadaljujejo študija, ostane ureditvev taka kot je sedaj veljavna, se pravi, na služenje vojaškega roka takoj po končani šoli!

Jože Čurin

Sprejem za kajakaše in kanuiste KKK Rašica

Predsednik občinske skupščine Ljubljana Šiška Otmar Zorn je sprejel funkcionarje in tekmovalce Kajak kanu kluba Rašica iz Tacna. Kajakaši in kanuisti, kluba ki domuje na območju občine Šiška, so letos osvojili naslov moštvenih državnih prvakov, več odličnih uvrstitev na mednarodnih tekmah, njihovi reprezentantje v članski in mladinski konkurenci pa sodijo po kakovosti v svetovni vrh v slalomu. Govorili so o prizadevanjih KKK Rašica za dvig kakovosti in popularizacijo divjevodaškega športa, kjer so v zadnjih letih že dosegli nekatere vidne premike. V ospredju pogovora so bile tudi priprave na organizacijo svetovnega prvenstva leta 1991 v Tacnu, kjer je bila izrežena vsa podpora s strani občinskih struktur, glede konkretnih korakov k izvedbi, pa je bilo rečeno, da se bodo le-ti začeli prihodnji mesec.

Obveščamo vse mlade v občini Ljubljana Šiška, da je zaključen postopek evidentiranja za profesionalne in neprofesionalne člane predsedstva občinske konference ZSMS Ljubljana Šiška. Do petega septembra so bili za posamezne funkcije evidentirani naslednji kandidati:

– za predsednika:

**GROZDE JOŽE
PLANIŠEC ANDREJ
BRAVNE JANI
STARMAN MITJA**

– za podpredsednika

**VIDOVIČ STANISLAV
JELOVČAN MATJAŽ**

– za sekretarja

**BAN JERNEJ
GROZDE JOŽE
GVOZDENOVIC TANJA
KERČMAR SAŠA
KOŠIČ DRAGO
KRIŽAJ DRAGICA
KRŠINAR IRENA
LAZIČ DRAGO
MATIČ VESNA
PLANIŠEC ANDREJ
SIAMHOĐIČ SEAD
SKUŠEK MARTIN
STRLE SAŠO
ŠOLTEZ IGOR
ZGONC MOJCA**

– za člane predsedstva

Predsedstvo OK ZSMS LJUBLJANA ŠIŠKA je na svoji seji dne 15. 9. 1988 izoblikovalo osnutek kandidatne liste, na katerega so uvrščeni razen tov. Braune Janija in tov. Starman Mitja, ki sta se sama izrekla proti kandidaturi vsi prej navedeni kandidati. Na programsko volilni konferenci, ki bo v mesecu oktobru, se bodo delegatstvo odločilo na odprtih kandidatnih listah.

Predsednik OK ZSMS